

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

Δρ. Αναστασία Κουμούλα

Παιδοψυχίατρος

Συντ. Διευθύντρια Τμ. Ψυχιατρικής Παιδιών & Εφήβων

Διευθύντρια ψυχιατρικού Τομέα

Σισμανόγλειο ΓΝΑ

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

- 4/10000 άτομα
- Α:Κ 3:1
- 70% IQ <70, 50%<50-55
- 2-4% των αδελφών προσβάλλονται
- Συχνότερα τα προβλήματα λόγου και μάθησης στις οικογένειές τους
- Αυξημένη συχνότητα προγεννητικών και περιγεννητικών προβλημάτων
- Αιτιολογία-ευρήματα: διαταραχές του φλοιού, παρεγκεφαλίδας, εγκεφαλικού στελέχους, ανοσοποιητικού συστήματος, παθολογική συγκέντρωση νευροδιαβιβαστών στο αίμα, σύνδρομα

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

Πρέπει να πληρούνται τα κριτήρια 1, 2 και 3

1. Επίμονα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση, όπως φαίνεται από όλα τα ακόλουθα:

α. Ελλείμματα στην κοινωνική-συναισθηματική αμοιβαιότητα:

- ακατάλληλη κοινωνική προσέγγιση
- αποτυχία στη συνομιλία
- μειωμένη ικανότητα να μοιράζεται ενδιαφέροντα και συναισθήματα
- αποτυχία στην ανάπτυξη ή διατήρηση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

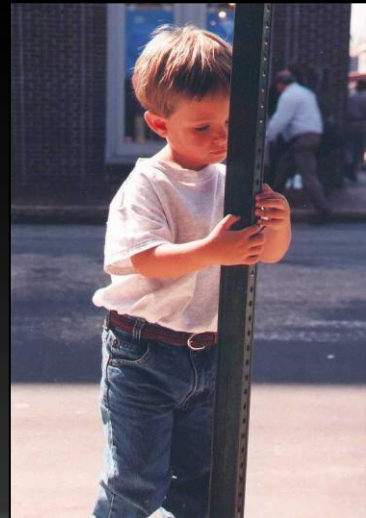
β. Ελλείμματα στη μη-λεκτική επικοινωνιακή συμπεριφορά:

- φτωχή λεκτική και μη-λεκτική επικοινωνία
- έλλειψη βλεμματικής επαφής και γλώσσας του σώματος
- ελλείμματα στην κατανόηση και χρήση χειρονομιών
- πλήρης έλλειψη εκφράσεων του προσώπου και μη-λεκτικής επικοινωνίας

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

γ. Ελλείμματα στην ανάπτυξη, διατήρηση και κατανόηση των σχέσεων:

- δυσκολία να προσαρμόσει τη συμπεριφορά ώστε να ταιριάζει σε διάφορες κοινωνικές καταστάσεις
- δυσκολία να συμμετέχει σε φανταστικό παιχνίδι ή να κάνει φίλους
- απουσία ενδιαφέροντος για τους συνομηλικούς

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

2. Περιορισμένες, επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές, ενδιαφέροντα ή δραστηριότητες, όπως φαίνεται από τουλάχιστον δύο από τα παρακάτω:

α. Στερεότυπες ή επαναλαμβανόμενες κινήσεις, χρήση αντικειμένων ή της ομιλίας

- απλές κινητικές στερεοτυπίες
- ευθυγράμμιση των παιχνιδιών
- κτύπημα αντικειμένων
- ηχολαλία
- ιδιοσυγκρασιακή ομιλία

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

- β. Εμμονή στην ομοιότητα, υπερβολική προσκόλληση σε ρουτίνες ή τελετουργικές λεκτικές και μη-λεκτικές συμπεριφορές
- υπερβολικό άγχος σε μικρές αλλαγές
  - δυσκολία στις αλλαγές
  - ακαμψία στη σκέψη
  - τελετουργικός χαιρετισμός
  - ανάγκη να ακολουθούν το ίδιο δρομολόγιο ή να τρώνε την ίδια τροφή κάθε μέρα

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

- γ. Εξαιρετικά περιορισμένα, μόνιμα ενδιαφέροντα που έχουν παθολογική ένταση ή εστίαση
- ισχυρή προσκόλληση ή η ενασχόληση με ασυνήθιστα αντικείμενα
  - υπερβολικά περιορισμένα ή επίμονα ενδιαφέροντα

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

δ. Υπερ- ή υποαντιδραστικότητα σε αισθητηριακά ερεθίσματα ή ασυνήθιστο ενδιαφέρον σε αισθητηριακά στοιχεία του περιβάλλοντος

- φανερή αδιαφορία στον πόνο και τη θερμότητα
- υπερβολική απόκριση σε συγκεκριμένους ήχους ή υφές
- υπερβολικό μύρισμα ή άγγιγμα αντικειμένων
- γοητεύεται υπερβολικά από φώτα ή κινήσεις

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

- 3. Τα συμπτώματα πρέπει να είναι παρόντα στην πρώιμη αναπτυξιακή περίοδο** (αλλά μπορεί να μην είναι πλήρη μέχρι οι κοινωνικές απαιτήσεις ξεπεράσουν τις περιορισμένες ικανότητες ή μπορεί να μην είναι φανερά λόγω στρατηγικών που αναπτύσσει αργότερα στη ζωή)
- 4. Τα συμπτώματα προκαλούν σημαντική επιβάρυνση** στον κοινωνικό, επαγγελματικό ή άλλο σημαντικό τομέα της λειτουργικότητας

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

Επίπεδο βαρύτητας	Κοινωνική επικοινωνία
Επίπεδο 3 Ανάγκη ιδιαίτερα ενισχυμένης υποστήριξης	Ένα άτομο με λίγες λέξεις κατανοητής ομιλίας που σπάνια ξεκινά την αλληλεπίδραση και όταν συμβεί, κάνει ασυνήθιστη προσέγγιση για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του
Επίπεδο 2 Ανάγκη ενισχυμένης υποστήριξης	Ένα άτομο με απλές φράσεις, με αλληλεπίδραση που περιορίζεται στα στενά του ειδικά ενδιαφέροντα και με περίεργη μη-λεκτική επικοινωνία
Επίπεδο 1 Ανάγκη υποστήριξης	Ένα άτομο που μιλάει με πλήρεις προτάσεις και εμπλέκεται σε επικοινωνία αλλά αδυνατεί να συνομιλήσει και αποτυγχάνει να κάνει φίλους

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

Θεραπεία

- Ειδική εκπαίδευση (ΑΒΑ, EarlyBird, PECS, TEACCH κλπ)
- Φαρμακοθεραπεία
- Ψυχοθεραπεία (ψυχοεκπαίδευση και συμβουλευτική της οικογένειας)
- Σύνδεσμοι και ομάδες αυτοβοήθειας
- Προγράμματα Αισθητηριακής Αντίληψης
- Προγράμματα παρέμβασης μέσω της τέχνης